LVK Lietuvos verslo konfederacija

+370 5 212 1111
info@lvk.lt

Gedimino pr. 2/1-28
LT-01103 Vilnius

lvk.lt

Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui

2026 m. lapkričio 10 d., 26-185ER

Kopija:
Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos ir inovacijų komitetui
Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių komitetui
Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui

Dėl 2026 m. lapkričio 5 d. registruoto pasiūlymo[1] Darbo kodekso 27, 32 ir 165 straipsnių bei priedo pakeitimo ir kodekso papildymo VII[1] skyriumi įstatymo projektui Nr. XVP-1914(2)

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – **LVK**) susipažino 2026 m. lapkričio 5 d. registruotu Pasiūlymu Darbo kodekso 27, 32 ir 165 straipsnių bei priedo pakeitimo ir kodekso papildymo VII[1] skyriumi įstatymo projektui Nr. XVP-1914(2) (toliau – **Pasiūlymas**).

LVK vertinimu, pateiktas Pasiūlymas pakeisti įstatymo projekto 110[3] straipsnio 2 dalies 3 punktą nėra techninio pobūdžio ir iš esmės pakeistų Lietuvos Respublikos Vyriausybės parengtame projekte numatytus darbo santykių prezumpcijos požymius. Pabrėžtina, kad Vyriausybės parengtas projektas atspindi geriausią įmanomą skirtingų socialinių partnerių interesų balansą, atsižvelgiant į daugiau nei pusantrų metų vykusias diskusijas. Pateiktas Pasiūlymas keistų šį balansą, didintų teisinį neapibrėžtumą ir galėtų turėti reikšmingų neigiamų pasekmių visai skaitmeninių platformų ekosistemai Lietuvoje.

Trečiojo darbo santykių prezumpcijos kriterijaus, kurį Pasiūlymu siūloma koreguoti, formuluotės daliai „susitarti dėl paslaugos kainos“ tapus privaloma sąlyga skaitmeninėms platformoms siekiant įgyvendinti šį kriterijų, tai reikšmingai didintų reguliacinį neapibrėžtumą. Konkrečiai, lieka neaišku, kas praktikoje būtų laikoma kriterijų patenkinančiu susitarimu dėl paslaugos kainos – individualios ir/ar kolektyvinės derybos, realaus laiko derybos platformoje dėl kiekvieno užsakymo ar kitas modelis. Taip pat neaišku, kaip tarpusavyje praktikoje turėtų derėti skirtingi galimi susitarimo dėl kainos modeliai ir kaip būtų užtikrinama, kad konkretus susitarimo dėl kainos modelis (pavyzdžiui, kolektyvinės derybos) būtų laikomas pakankamu kitų modelių atžvilgiu (pavyzdžiui, individualios derybos), siekiant patenkinti kriterijų. Be to, iš formuluotės neaišku, kas būtų laikoma pakankamomis susitarimo šalimis - platformoje veiklą vykdantis asmuo, paslaugos gavėjas (klientas), skaitmeninė platforma ir/ar joje veikiantys verslo subjektai (pvz., restoranas) ar kt.

Pabrėžtina, kad Vyriausybės parengtame projekte numatyta formuluotė šias rizikas mažina dėl joje esančio jungtuko „ar“ („susitarti dėl paslaugos kainos ar turėti galimybę ją priimti ir atmesti be neigiamų pasekmių“), kuri susitarimo dėl paslaugos kainos nedaro visais atvejais būtina išpildyti sąlyga. Be to, pabrėžtina, kad Vyriausybės parengtame projekte numatyta formuluotė neatima iš platformose veikiančių asmenų galimybės susitarti dėl paslaugos kainos – tokia teisė yra įtvirtinta trečiojo kriterijaus formuluotėje ir turėtų būti vertinama kaip atitinkanti Civiliniame Kodekse numatytą derybų galimybę. LVK vertinimu, priėmus Pasiūlyme numatytą trečiojo kriterijaus

1 https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/7fe2f570d91f11f1a41b93970e21a366?fbclid=IwY2xjawVaYhJleHRuA2FlbQIxMABwZG9mBWJyaWQRMGRGdjNMSEszRXhGSU52S0lzcnRjBmFwcF9pZBAyMjIwMzkxNzg4MjAwODkyAAEfeHsZGa24wKJtjMKkkdk3u14-JWyvLsx7nU3Hvsbn-ETtElzeZgxZtE8HjOM_aem_-svXrSbL5VstIWB-3oRmPg

LVK Lietuvos verslo konfederacija

+370 5 212 1111
info@lvk.lt

Gedimino pr. 2/1-28
LT-01103 Vilnius

lvk.lt

formuluotę, išaugęs teisinis neapibrėžtumas didintų teisminių ginčų riziką ateityje ir praktikoje apsunkintų prezumpcijos taikymą, o ne padidintų jos taikymo paprastumą, kaip to reikalauja Direktyva.

Atsižvelgiant į dėl Pasiūlymo formuluotės išaugusį teisinį neapibrėžtumą, LVK vertinimu, ją priėmus kiltų reikšminga rizika, kad kriterijaus patenkinimas praktikoje taptų neįmanomas. Tai, savo ruožtu, galėtų lemti reguliacinį įpareigojimą skaitmeninių platformų sektoriuje pereiti prie tradicinių darbo santykių. Toks reguliacinis pokytis keltų esminį iššūkį lankstumu pagrįstam skaitmeninių platformų veikimo modeliui ir, tikėtina, lemtų poreikį peržiūrėti platformų veiklos Lietuvoje apimtis. Tai reikštų pajamų praradimus tūkstančiams su skaitmeninėmis platformomis bendradarbiaujančių vietos verslų, mažiau lankstaus uždarbio galimybių dešimtims tūkstančių platformose veikiančių asmenų bei aukštesnes per platformas teikiamų paslaugų kainas vartotojams. Toks reguliacinis pokytis, kaip rodo rinkos dalyvių duomenys, taip pat neatitiktų ir daugumos skaitmeninėse platformose veikiančių asmenų preferencijų, kadangi didžioji dauguma šių asmenų itin vertina veiklos platformose lankstumą, neatsiejamą nuo savarankiško veiklos modelio.

Galiausiai, pabrėžtina, kad Vyriausybės parengtas projektas jau dabar yra griežtesnis nei daugumos kitų regiono šalių, įskaitant Latviją ir Estiją. Tolesnis reguliavimo griežtinimas, priimant Pasiūlymu teikiamą formuluotę, turėtų neigiamą poveikį Lietuvos kaip jurisdikcijos investiciniam patrauklumui ir konkurencingumui.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus, LVK ragina Socialinių reikalų ir darbo komitetą nepritarti pateiktam Pasiūlymui ir išlaikyti komiteto poziciją, suformuotą 2026 m. spalio 30 d. posėdyje. LVK pareiškia pasirengimą toliau dalyvauti konstruktyviame dialoge ir plačiau pristatyti šią poziciją Socialinės apsaugos ir darbo komiteto posėdyje.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė Ineta Rizgelė

Originalas nebus siunčiamas. Emilis Ruželė, el. p. emilis@lvk.lt, mob. +370 699 57133